

Nro. 12.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Augustusnak 9-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Hadi Történetek és Környülállások.

I. Olasz Országban.

Egy más után három Kurirt küldött Gr. *Wurmser* fő vezér az Olasz Orzági Cs. K. ármádiától a' *Bétsi* Fels. hadi Cancellariához, a' kik mind a' hárman kedves és kellemetes hirt hoztak magokkal, a' *Mantua* környékén történt hadi dolgokról; de leg kedvesebbet a' tegnap előtt *Bétsbe* érkezett, és 38 pattogó és sipoló posztilionokkal a' városba bé jött, 's ennek nevezetesebb útzáit bé járt Flügeladjutans *Vincent* fő Strázsamester. Az első, és ezen hólnapnak 4-ikén a' Fels. hadi Cancellária által a' Publicummal is közöltetett tu-

dósítást mi is fel jegyzettük, 's érd. olvasóinknak meg is küldöttük, a' múlt posta napon költ 11-ik számú Magyar Kurirunknak 174 és 175-ik lapjain.

Ezen örvendetes hiradásának további folytatására illyetén tudósítást küldött a' nevezett fővezér Jul. 31-ik napján *Castelnuovai* fő kvártélyából: „A' melly napon, úgymond, utolsó tudósításunk el indult, u. m. Jul. 29-ikén, úgyan azon nap öszve kaptsolván magát a' *Sebottendorf* F. M. Lajtinánt colonnéja a' *Davidovich* F. M. Lajtinánt colonnéjának felével által ment az *Ets*, avagy *Adige* folyó vizen, a' *Dolce* mellett készült hajó hidón, 's minőjárt azon este reá ütven *Rivolira*, el foglalta az ottan lévő tanyát. — Hasonlót mivel B. *Mitrovsky* Generál *Chuisával*, és egy Kapitányt 's 90 köz embert ejtett rabságra az ott tanyázott Frantziák közül. — *Mélás* F. M. Lajtinánt, a' hegyek közt való bajos útazásai után a' *Cambora* előtt lévő hegyekén feküdt, és 12 — 15 ezerből álló, 's eleinte magát keményen védelmezett Frantziáságot onnan tovább nyomta, 250 embert rabságra ejtett, és 4 ágyút sok tabori munitzióval egyetemben el nyért.

Onnan corpusának egy osztalyával maga a' *Peschierába* vivő útra indult, a' fő ármádia jobb szárnyának fedezésére, más osztalya pedig *Bajalich* Generál vezérlése alatt *Calmasino* mellett az ellenségre bukkánván, három óráig tartott tsatázása után onnan hátrább nyomta és a' bé következett éjjel azon positiójába maradt.

Más nap jókor reggel ki inditván Gr. *Wurmser* a' nevezett két Generálisnak colonnéit, maga *Castelnuovoba* marsirozott, *Bajalich* Generálist pedig a' *Velentzei* Respublikához tartozó *Pechiera* nevű várnak szemen való tartására küldötte. — Még útjában azt a' hivatalbeli jelentést kapta, hogy *Spiegel* Generál *Veronát* el foglalta, és 90 Frantziát fogott el a' várashoz való közelítésékor. — Ugyan akkor tudósítátott arról is, hogy

B. *Mészáros*, F. M. Lajtinánt egész *Legnagóig* nyomúlt előbre. — Azomban eleve látván azt Gr. *Wurmser* fő vezér, hogy *Gvosdanovich* corpora ellen nagyobb erővel fogna menni az ellenség, *Davidovich* és *Mélás* F. M. Lajtinántok corpussait *Valegióba*, *Pittoni*, *Mitrowszky*, és *Spiegel* Generálisokat pedig *Villafranca* alá küldötte, 's ezen bölts rendelkezései által egészlen héjjába valóva' tette az ellenség szándékát.

Mindezeket öly fel tétetellel mivelte ez az ösz héros, hogy a' már egynéhány hetektől fogva Frantziák által ostrom alá vett, de mind eddig magát keményen védelmezett *Mantuai* várat az alól fel óldozhassa, 's annakutánna mind addig nyomozhassa az ellenséget, mig azt egész *A. Lombardiát* oda hagyni kényszerithesse. El is érte ezen fel tett tzelját tökéletessen az elsőre nézve, mivel, a' mint a' tegnapelőtti Kurir tudósításából örömmel értettük, e' folyó hólnapnak első napján tökéletesen fel szabadúlt *Mantua* vára a' Frantzia ostrom alól, melly Gr. *Wurmser* jelentése szerént illyenképen ment végbe. — *Gvosdanovich* F. M. Lajtinánt *Ott* Generált *Saló*, *Otskay* Generált *Cavardo* ellen küldvén, mind a' kettő szerentsésen végbe vitte a' reá bizatott dolgot, amaz 400, e' pedig 75 embert ejtvén az ellenség közül fogságra. — Minthogy *Salóban* vakmerően védelmezték magokat a' Frantziák, mind a' két részről számos ember hullott el, de még is sokkal többen a' Frantziák közül. — *Mészáros* F. M. Lajtinánt *Vincenzán* és *Montebellon* keresztül *Legnagoba* 's onnan továbbra a' *Pó* vágy *Pádua* folyóvizéig nyomúlt előbre.

Az után meg kémléltetvén Gr. *Wurmser* az ellenséget, és ki tanulván, hogy *Brescia* felé vonnya magát vissza, *Liptay* Generálist *Roverbellóba*, az előjáró sereget a' *Mincio* vizen által küldötte, a' melly *Piatsek* Obester vezérlése alatt egész *Guiddizzolóig* nyomúlván előre, úgy tapasztalta, hogy *Castiglione della Riviera* felé szándékozzék menni az ellenség.

Mindezek így lévén, 's értésére esvén a' Fr. vezérnek az ellene menő Cs. K. seregeknek száma, Aug. első napját meg előzött éjjel, minden ostromló ágyúinak, 's tábori eszközeinek hátra hagyásával *Mantua* vára ostromlását felbe hagyta, 's onnan, a' mint lehetett, hátrább vontta magát, sőt a' mint az ellenséget üző Cs. K. vitézek tapasztalták, ily nagy félelem vette őket környül, hogy az úton is le hányták magokról a' fegyvert. De azért még is mintegy 5000 ember fogattatott el közülök. E' mellett *Governolóban* 300 Frantziát zártak bé, 's vittek *Mantuába* bé a' parafztok.

Borgofortban tsaknem egész ártillériáját hátra hagyta az ellenség, úgymint 100 ágyút, 12 bombahányó ágyút, 80 — 90 ezer golyobist és bombát, 4000 mázsa ónt, réz szerént golyóbisban réz szerént még darabokban, négy mindenféle fegyverrel meg terheltetett hajót, két puskaporos magazinumot, 's több efféleket, a' mellyekről még bővebb tudósítást fog Gróf *Wurmser* Feldmarsal küldeni.

II. Német Országban.

Itten mostanában semmi nevezetes hadi dolog nem történt, hanem hogy mind a' Cs. K. seregek, mind az ellenség gyakorta változtatták taborozó helyeiket. — A' *Regenspurgi* Aug. 2-ik napján költ levelek szerént, a' Cs. K. armádiának tábori ispotállya 131 szekérral ottan ment keresztül *Straubinga* felé. Kevés idővel azután 40 ágyú követte egynéhány lovas katona fedezése alatt.

Gr. *Wartensleben* maga *Bambergában*, az alatta lévő Cs. K. hadi seregek pedig annak környéken vagynak. — Gen. *Werneck Volkachban* kvártélyozik, 's corpora egész *Schweinfurtig* terjed ki, itten vagyon *Kienmeyer* Generális. — Az Avantgardét *Kray* Generális commandirozza. — *Bambergából* iratik, hogy sem egyik sem másik fél nem akar tsatához kezdeni, és ámbár tsaknem egymás szemébe nézzenek, de még is tsendesség.

ben tartják magokat. — Egy Cs. K. hadi tiszttal ekként ír barátjához: egy jó hézakot találtunk, mellyen ha az egek velünk nem ellenkeznek, hazzonnal meg támadhatjuk az ellenséget. — *Würzburgban* bizonyosan benn vagynak a' Frantziák.

A' *Saxoniai* Contingens sereg haza felé vett útjában Jul. 27-ikén *Anspach* várasához egy óránira tartott nyugodalom napot, a' honnan a' következő napon, *Norimbergán*, *Graefenbergén* és a' *Bareyti* tartományon keresztül fogja útját követni, és a' *Saxoniai* V. Fejedelemség végső határán le telepedvén, a' több oda gyűlt *Saxoniai* truppokkal vigyázatra állani, ne hogy oda is beüssön a' telhetetlen ellenség.

Olasz Ország.

Minémű gyűlölségben ejtették légyen magokat az *Olasz* Nemzet közt lévő Frantziák, és a' *Párisi* fő kormányzéknek más szabad hatalmasságokkal való bánások, világosan ki tettik a' Jul. 16-ik napján költ *Génuai* tudósításokból. — Ottan is közönségessé lévén az a' hir, hogy ezzel is úgy fognának bánni mint *Livornóval*, és minden kintseitől meg fosztani, nem kevés mozdulások tapasztaltattak a' nép közt, kiváltképen minnekutánna értékre adatott volna, hogy titkon sok fegyverek vitettenek oda bé. Ahozképest két promemóriát adott bé azon Status titoknokjának az ott lévő Fr. követ *Faypoult* polgár, mellyekből világos, melly nagy törvénytelenséggel bánnék a' Fr. Directorium az idegen, tellyes hatalmú és szabadtságú, és másoktól nem függő hatalmasságokkal, és hogy mit lehessen azoknak reményleni, a' kik még most is szoros baratságban élnek a' Fr. nemzettel.

Az első, és Jul. 10-dikén költ promemóriája szóról szóra ekképen vagyon: „Néhány napoktól fogva, úgymond, nagy mozdulások tapasztaltattak a' *Génuai* és a' körül belől lévő helységeknek lakosi közt, mellyeknek indító okai, mint a'

Fr. Respublika sérelmére intézettek, nagyon szé-
mébe ötlöttek az alább irtnak. — Azzal tsábita-
tik a' nép, hogy vagyonától, fegyverétől és tem-
plomaitól meg akarják őket fosztani a' Frantziák.
A' Fels. kormányzék szemei előtt el távoznak a'
papok a' békesség azon lelketől, a' melly által
kellene beszédjeiknek és tselekedeteiknek vezérel-
tetni, és azon egyházi tzeremóniák által hevesi-
tik képzelődő tehetségeiket, mellyeknek okául a'
jelenvaló költött veszedelmet teszik. — Seregestől
menvén az asszony személyek a' templomokba
azon haramják ellen való segedelemért és védel-
mezésért kérik az Istent, a' kik a' hegyekről me-
nendők lesznek; és hogy egyedül a' Frantziák el-
len légyenek ezen mozdulások intéztetve, meg tet-
szik abból is, hogy azon két Frantziát, a' kik a'
váras prospectusát Jul. 6-ik napján a' *Carignano*
hidján le akarták rajzolni, minden ki gondolható
motskokkal illették az ölzve csoportozott asszo-
nyok. Nem hiheti az alább irt, hogy a' Fels.
kormányzék adott volna ezen minden fundamen-
tom nélkül való nyughatatlanságokra alkalmaso-
ságot, mivel minden vele békességben elő nem-
zeteknek igaz barátnéja a' Fr. Respublika, 's il-
lendő tekintetben tartya azoknak szabadságokat
és örökségeiket. — Meg kell ezen igazságról a'
Génuai Tanátsnak győzettetni, és nyilvánvaló hi-
tetlenségnek tartani, hogy a' nép közt lévő tit-
kos békételenségnek indító okául az *Arquátai* és
más helységbeli lakosoknak igazságos fenytékje
tétettetik, a' mellyek a' *Lombardia* revolútió után
menedek helyül szolgáltak a' gyilkosoknak és tol-
vajoknak." (Illyen névvel illeti *Faypoult* úr azo-
kat, a' kik *Lombardiának* valóságos tolvaji és
gyilkosai ellen való nemes indulatból, hazájok
eránt való szeretetből, és törvényes uraikhoz va-
ló hiveségekből életeket is nem sajnállották fel-
áldozni).

„Minthogy igen sok függ attól, hogy azon
gonosz, mellynek szomorú következései lehetné-
nek, még zöld fűvében meg fojtassék: azt ki-

vánnya az alább irt a' Fels. kormányzékttől, hogy minden hatalmában lévő eszközökkel éljen az el tsábitatott népnek tévelygéseiből való meggyógyítására. — Eléggé esméretesek azok a' személyek, a' kik azt mivelik; lehetetlen a' *Génuai* kormányzéknek azoknak tsalardságokat és Frantziák ellen való botránkoztató beszédjeiket a' Fr. Respublika meg sertődése, és az azokból származható gonoszról való szamolás nélkül tovább szenvedni. — Szükség lészzen a' népet azon tárgyakról, mellyeket *Bounaparte* fő vezér, és az alább irt a' Tanáts eleibe terjesztett, 's azoknak valóságos indító okairól tudósítani, hogy annál fogva minden eszköztől fog folytassanak azok a' tsábitók, a' kik szüntelen újabb újabb hazugságokat gondolnak ki a' köz nép el tántorítására."

„Egyfzersmind arra kéri az alabb irt a' Fels. kormányzék, hogy adja tudtára az ezen titkos békételenség el harítására, általa rendeltetendő eszközöket, hogy ekképen mind a' végre hajtó Directoriumot, mind az Olasz Országi ármádia fő vezérjét tudósithassa a' *Génuai* kormányzék valóságos indulatjáról."

Minekelötte valászt vett vólna *Faypoult* Fr. minister ezen promemóriára, Jul. 15-dikén ismét egy mást küldött a' *Génuai* kormányzéknek, melly szórúl szóra ekképen vagyon: „A' *del Falcone* vendégfogadóban való zenebonás tsupportozások még most sem szüntek meg, és körül vétetvén az ott lévő Frantziák keményen fenyegettetnek. — Más Frantziák a' közönséges útzakan gyaláztatnak meg; ellenek az affzonyok ingerlik fel a' polgárokat, és gonosz fel tétellel mivelik ezeket; a' ma reggel meg árestáltatott flintákra nézve a' Fr. nemzetet sértegető hireket szórnak ki és hisznek. Akárki is könnyen képzelheti, hogy ellenségeinek meg győzésére nem fog illy rossz és semmirekellő eszközökkel, úgymint árulással és tsalardsággal élni a' Fr. Respublika. — Az általa folytatott hadakozás nyilvánvaló és nagy lelküségé-

hez illendő, egyedül hatalmat és erőt téfzen el-
 lenségei eleibe. — A' jelenvaló rendeletlenségek
 nyilvánvaló következései azon büntetésre méltó
 fortélyosságnak, a' melly ellen az alább irt már
 Jul. 10-ikén bé adott jegyzésében panaszolkodott.
 Most tehát azt kívánja a' végre hajtó Directo-
 rium nevében, hogy a' *Genuában* lévő Frantziák
 bátorságára nézve, mellyért egész *Génua* tarto-
 zik a' Fr. Respublikának felelni, leg ottan hatha-
 tós eszközökhöz nyúljon a' Fels. kormányszék. —
 Kivánja, hogy minden szünnyék meg a' Frantziák
 fenyegetésétől és gyaláztatásától; hogy a' flinta-
 kat illető dolog nyilkatkoztassék ki; hogy ezen
 különös környülállásokról tudósitassék a' nép;
 hogy a' kormányszék által még ma este közönsé-
 gessé tétetendő hirdetmény által nyilatkoztassék
 ki az Olasz Országi ármádia fő vezérje kívánsága,
 's vétessék ki minden ez iránt való tévelygéseiből;
 hogy tsáfollya meg mind a' nép el tsábitására ko-
 holt hazugságokat, és hogy végtére fogattassa 's
 büntesse meg illendöképen a' nép nyughatatlansá-
 gának, és mozdulásainak szerző okaik. Ezen elég-
 tételnek kívánására tökéletes jussa van a' Fr. Res-
 publikának, el kerülhetetlen az, és az alább irt-
 nak is szerentséje vagyon azt világosan kívánni —
Faypoult."

Ezen kettős promemoriára következő hir-
 detményt tétetett a' *Génuai* kormányszék közön-
 ségessé:

*Mi Doge, és a' Génuai Respublikának Guber-
 natorjai és Procuratori.* Mivel tökéletesen azt
 kívánjuk, hogy a' közönséges tsendesség, mint
 minden jól organizált kormányszéknek kiváltké-
 pen való tárgya, mind polgárjaink, mind az egész
Génuai nemzet közt fenn tartassék: jónak itiltük
 ki hirdettetni, és meg világosittatni, hogy miné-
 künk soha leg kevesebb okunk sem vólt, a' Fr.
 Respublika és kormányszék principiumainak és
 fel tételeinek egyenes vóltáról való kételkedésre,
 és hogy azon gondolkozása módja is, mellyet

azon Respublikának rendkívül való tellyes hatalmú követje *Faypoult* úr, minden alkalmatosságokban, 's nevezetesen az ezen hólnapnak 9-dikén bé nyújtott promemoriájában ki nyilatkoztatott, azokkal tökéletesen meg égyezett. — Minthogy mi egyfzersmind azt is ki hirdetjük, hogy a' napokban ide titkon bé hozatott flinták és másféle fegyverek a' *Génuai* Respublika tartományaiban lakó magános emberek által magános kereskedés végett vásároltattak, és itten tsak által vitettek: arra való nézve minden térjen vissza előbbi tsendességére, minden nyughatatlanságáról, és rosszúl értett bizodalmatlanságáról mondjon le; mivel minden közöaséges tsendességet meg háborító beszédeknek és tselekedeteknek indító okai úgy fognak nézettetni és meg is büntettetni, mint a' törvénynek meg rontói. — *A' Tanáts palotájából* Jul. 16-ik napján 1796-ban. — *Francesco Maria*.

Ezen hirdetmény közönségessé lett tétele után le tsendesedett ugyan egy kevéssé a' nép, mindazáltal a' *Génuai* kikötő helynek *Anglusok* által lett bé zároltatása, és a' Frantzia 's Frantziák által el foglaltatott kikötő helyeknek amazzal való égyességeknék meg akadályoztatása után felettébb sokat szenved a' kereskedésnek dolga.

A' Ferrárai municipalitas egy igen fényes proclamatiót tétetett az *Angerau* Fr. Generális parantsolatjára közönségessé, melly által honnyaikba való szabados vissza menetel engedtetik a' Frantziák ellen fegyvert fogott, 's ugyan e' miatt bátorságosabb helyre futott *Lugói* lakosoknak, olly feltétellel mindazáltal, hogy mind fegyvereiket által adják, mind a' pártolásra őket ingerlőket ki nyilatkoztassák.

A' Szárdiniai sziget régtől fogva meg háboritatott tsendességének vissza szerzésére, sokféle kegyelmeit igirte a' Fels. *Szárdiniai* király a' lakosoknak, mellyek által: 1) Minden múlt esztendőben Jul. 6 és 22-ik, nem külömben Dec. 28-ik napjain történt törvénytelen tselekedeteikről való

tökélletes el felejtkezését igiri. 2) Meg engedi hogy minden 10-ik esztendőben közönséges gyűlést tarthassanak az Ország Statussai. 3) Minden előbbi jussaiknak kéz irással való meg erősítetést igiri. 3) Arra kötelezi magát, hogy, a' vice királyságot ki vévén, minden egyházi és világi közönséges hivatalokra egyedül hazafiakat, 's azok közül fog alkalmaztatni, a' kiket az Ország három Rendjei fognak candidálni. 5) A' városi katonaságot tovább is meg fogja tartani. 6) Meg fogja engedni, hogy a' Rendek által készitetendő plánum ízerént való kórmányszéket állithassanak fel magok közt.

Batáviai Respublika.

A' *Bournonville* Fr. Generális, és *Utrechti* fegyveres polgárság közt támadt izetlenségnek el intezésére egy különös Commissió rendeltetett ki. *Noel* Fr. minister egy promemóriát nyújtott bé a' *Hágai* N. Conventnek, mellyben két dolgot sürget a' Directorium hagyásából: 1) hogy minél előbb készitessék el a' *Batáviai* Respublika új Constitutiója. 2) Hogy a' honnyaikból ki költöztek jószágaiknak el adásával ne késedelmezzzen, hanem vigye végbe a' *Párisi* Directoriumnak ez eránt ki adott végzését. — Minthogy nem javasló, hanem parantsoló hangon vólt ez a' promemoria iratva, el nem mérelezlették a' *Batáviai* N. képviselők azt mellözni, hanem leg ottan annak tellyesítésére kötelezték magokat.

A' *Hágai* N. Convent első öszve gyűllésének emlékezetére arany és ezüst medaillák fognak veretni, mellyeknek egyik oldalára ezek az igik mettzetnek: *Primus a' condita republica populi Batavi Conventus* Cal. Márt. 1796, a' *Batáviai* népnek azon Respublika fel állítása után való első gyűllése Márt. 1. napj. 1796 eszt.; a' másik oldalára pedig egy tserfa ágból készült koszórú ezen igikkel: *Majestas populi*, az az, a' *népnek tellyes hatalma*. — Leg közelebb azt végzette ez a' Convent, hogy minden fő hadi előjárók *conduite list*.

rát, az az, az alattok lévő tisztek magok erköltsi viseletekről való szoros feljegyzést küldjenek bé, a' mellyből ki tessék jó hazafiak e' vagy nem, és szolgálnak e' az előbbi körmányszék alatt? E' mellett azt is meg határozta, hogy a' kórmányozó székeknek eddig való foglalatosságaik szorossan meg vizsgáltsanak. Továbba azon panaszt sem mellőzték el, melly szerént minden esztendőben öt tonna arany vesztegettetik el az *Amsterdami* hajó készítő műhelyben, e' felől is azt a' végzést hozták, hogy Commissió rendeltessen ki annak szoros meg vizsgálására. — Mindezeknek vége lévén, a' *Batáviai* Respublikában lévő külömbkülömbféle vallások törvényes vóltáról, és az uralkodó vallás el törültetéséről való tanátskozáshoz fogott a' Convent mostani előülője *Kempenaar* polgár.

A' *ván Spiegel* és *Benting* szabadon lett bortsátatásokról, ez az *Amsterdami* polgárság fegyverből lett ki vetkeztetéséről támadt hirt megzáfollyák az *Amsterdami* közönségés levelek; azt mindazáltal ezek sem tagadják, hogy a' *Texeli* kikötő hely előtt 20 — 24 hadakozó hajókból álló *Angliai* flotta ólálkodják. Ahozképest azt végzette a' tengeri dolgokra ügyelő Commissió, hogy valameddig a' *Helvoetsluysi* és *Vlissingai* osztaly hajók magokat a' *Texelben* lévő *Batáviai* flottával öfzve nem kaptsolhatjak, ez addig onnan ki ne induljon.

Frantzia Ország.

Három esztendő el forgása alatt sokkal több baja vólt a' Fr. Respublikának belső mint külső ellenségeivel, sokkal több emberi vért ontottak ki az elsőbkek mint az utólsóbbak; sokkal jobban pufztitották az Országot amazok mint ezek, mellyeknek seb helyeit sok száz esztendők sem törülhetik el egészen. — Mennél nyughatatlanabb szorgalmatossággal viseltetett tehát ennek kétséges ki menetele eránt a' Fr. kórmányszék; annál nagyobb annak végződésén való öröme, mellyet különös ki fejezésekkel nyilatkoztatott ki

a' Directorium az 500-ból álló Tanátshoz intézett jelentésében.

A' Directorium ezen jelentésének fel olvasatása után így szólott az 500-ból álló Tanáts elölője *Dumolard*: „Regulta szívtekbe vala ez a' kivánság fel metzve, és nyughatatlansággal vártatok ezen ditsösséges történet hivatalbeli ki nyilatkoztatását hallani, 's avval együtt az Oceanusi ármádia eránt való háladatosságtokat végbe vinni. — Azért is kivánom általatok ki jelentetni, hogy az Oceanusi ármádia érdeméssé tette magát a' haza eránt.” — Ez a' fel tétel leg ottan meg határozottatott a' Tanáts által.

A' Directorium rendelése szerént a' *Voltaire* képe, a' melly ennekelötte a' Frantzia teátromba vivő szoba belső falán függött, a' tudományokra ügyelő nemzeti Institutum palotájába tétetett által. — Ama hires Fr. tudós *Beaumarchais* (olvasd Bomarsé) ki törültetvén az emigránsok laistromából, most már *Párisban* vagyon. — A' honnyaikból ki költözött Frantziák közül 30 — 40 ezeren jelentették magokat, a' kik el hagyott örökségeiket vissza nyerni kívánván, hazájokba vissza menni szándékoznak, hanem még eddig nem igen soknak adott a' Directorium arra való szabadságot. Egy *Poultier* nevű barátja azt javasolta *Drouetnek*, hogy inkább löjje magát föbe mintsem a' vele egyet értett tzimborás tarsait el árúlja.

Közelgetvén az az idő, mellyben *Páris*, *Bordeaux*, *Marseille*, *Lyon*, 's több nevezetes várasok magoknak új polgári előjárokot válasszanak, egy különös hirdetményt tétetett a' Directorium közönségessé, mellyben arra serkenti a' lakosokat, hogy kegyes és hiv hazafiakat válasszanak azon hivatalokra.

A' temetésre nézve következő tzikkelyekből álló tanátsot adott *Boutaux* (olvasd *Butó*):
1) Minden közönségnek egy vagy több temető kerte legyen, a' miképen t. i. a' helységnek népessége,

és kasszája fogja engedni. 2) Minden familiának szabad legyen abban magának egy különös temető helyet választani, úgymindazáltal, hogy az is a' politzia gondviselése alatt legyen. 3) Az illy temető kertek a' helységen kívül legyenek, ne hogy a' sirokból ki jövő ártalmas gőzölgések által a' levegő ég dögleletessé tétessen. 4) Minden temető kertek tziprus fákkal vétessenek környül. 5) Mindenikben egy egy emlékeztető oszlop emeltessék fel illyen felülirással: *A' kegyes emberekre nézve halhatatlanságnak böltsője a' koporsó.* 6) Az ajtóra ezen igik metzettessenek fel: *A' kegyes ember halála a' bölodságnak kezdete.*

A' Páris környékén táborozó truppok közt egy kevés zúdulás történt a' roz kenyér, és zsoldjaiknak mandatokban való ki fizetések miatt, mellynek indító okainak a' Párisi factionisták lenni tartatnak. — Néhány tisztek, a' kikre gyanúságok vólt, árestomba tétettek. — A' Fr. Respublika és Genuai Köz-Társaság közt támadt égyenetlenségnek el intézésére, Spinola nobile fog Párisba rendkívül való követségbe küldetni. — Ismét egynéhány millió livert kíván a' Directorium a' Genuaiaktól. — A' hadi dolgokra ügyelő ministernek 300 millió livra adatott a' hadakozásnak egész erővel való folytatása, és a' kívánt békeségnek az által lejendő eszközlése végett. — Buonaparte fő vezér szabadon botsátatta a' Frantziák által el fogatott katonáit Pápa Ő Szentségének, meg elégedvén azzal, hogy fegyvereiket le rakták, 's váltságokért egy szép festett kép adatott nékie. Úgyan ezen fő vezér levelet irván a' Mojlandi és Páviai municipálitásokhoz azt parantsolta, hogy a' közönséges Tanítók ismét kezdjék el tanításikat, és mutassanak néki ollyatén eszközöket, a' mellyek által a' Páviai fő iskolának hajdani ditsőséget ismét vissza lehessen szerezni.

Magyar Ország.

Szatthmár Vármegyéből 13-ik July. Az áldást körülöttünk mindenfelől meg mutatta az Isten,

mert hogy több próbával a' dolog világosítását ne szaporítsam, elég legyen az, hogy természetebb most nállunk a' gabona-fő, mint vólt régenten *Faraó* idejében, mert ő egy száron hét gabona fejet tsak álmában látott, én pedig imé valósággal mutatok bé a' magam majorságából a' Magy. Kurirnak levelembé rekesztve egy száron két gabona fejet újságúl. (Ezt az egy száron nőlt két gabona fejet valósággal vette, és mint igen ritka ritkaságot meg is kívánja őrizni a' M. Kurir).

De ó fájdalom, az áldás mellett, érdemlett ostorátis mutogatja a' szabados úr, mivel a' mint bizonyossan hallottuk, *Szabolts* és más szomszéd Vármegyékben igen sok kárt tett a' jég esső, onnan *Beregh Vármegyébe* vévén magát, Jul. 2-ik napján mind amott, mind itt az aratásra kelendő vetéseket le aratta; *Beregh Vármegyében* a' szőlő hegyeket úgy öszve paskolta, hogy a' *Bereg-szászi* hegyen a' földes uraság majorsági szölleiben tsak egy göntzi hordó halznot találtak a' birák meg betsülve. — A' jegek egy tyukmon nagyságnak vóltak, és a' mezőn munkálkodott emberek és barmok közül is sokat agyon vertek.

Duna Vecséről Jul. 24-kén. *Tólna Vármegyében* *Paks* mező várossából, azt a' tudósítást vetük, hogy Jul. 17. és 18-ka között, egy ember, a' mezőben erőssen meg-éhezvén, annak le-tsendesítésére tüzet gerjesztvén, egy darabotska szalonát meg-piritt, és azt leg nagyobb appetitussal meg-észti. Ki is a' maga éhsége le-tsendesítésével, a' tűz mellett el-aluván, a' szél a' tüzet a' le-aratott gabonába vitte, a' melly a' gabonát meggyulasztván, 2000 kereft gabonánál több lett a' tűznek prédájává, az ember pedig félig el-égve találtatott-meg, és a' nagy tüztől kapott kegyetlen nagy sebei miá, ő is fél óra múlva kéntelenített meg-halálozni. — Ehez hasonló, de még is nagyobb szerentsétlenség történt a' *Kunok* földjén *Kun Sz. Mikloson*, holott Jul. 20-kán, dél után egy óra tájban, a' mezőben lévő aratok, a' le-

aratott gabona között tüzet tsinálván, hirtelen egy nagy szél támad, a' melly a' tüzet fel-kapván, azt a' gabona közé vetette, mellytől a' még le nem aratott gabona meg-gyúladván, egy egész mért földnyire *Kun Szabadszállásáig* mind el-égett, a' melly mintegy 40000 kereftet tett. Hogyha pedig a' *Kun Szabadszállási* emberek, a' tűznek meg-akadályoztatásában serényen nem forgódtanak vólna, azon egész helységnek, a' gabonával együtt, a' roppant tűz prédájává kellett vólna lenni. —

J e l e n t é s.

Erdélyben, a' Szeredahelyi Evangelikus Pappnál, 65 kosár méh vagyon el-adó, többnyire kerek kosarokba, és négyfzegű fa rekeszekbe. Ezen méhekkel, rész szerént a' közönséges, rész szerént a' külső Országi módon bántanak. Ezeknek birtokossa ólly maga meg-győzésével, mint fájdalmas érzéssel kéntelenítettik már a' vénséggel edgyütt járó erőtlensége miatt ezen kedves foglalatosságáról, mellyben nemtsak nagy hafzna, hanem nagy gyönyörüségeis vólt, le-mondani. És tsak az nyugtatná meg-valamenyibe, ha ezen eddig jó rendbe, és hafznos gondviselés alatt vólt kosár méhek, egy méhekhez jól értő 's a' vélek való dajkálkodásra kész embernek jutnának kezébe: a' kinek ha kivántatnék, a' Birtokos által igeri a' méhekkel való hafznos banásnak e' hazába praktizálható módját, mellyet a' birtokos egy sereg méhész könyvből, és sok elztendei szemes tapasztalásaiból öfzve szedett, és hafzonnal próbált. Ha kinek kedve vagyon ezen kosár méheket magához váltani, jelentse magát az említett T. Pappnál, leg feljebb Septembernek végéig, hogy olztán még a' bé-következendő öfzig, azoknak el-takarittatások iránt a' szükséges rendeléseket megtehesse.

* * *

*

Gratior e' pulchro veniens est corpore virtus.
A' szép nemtől származott virtus mindenkor na-

gyobb ditsiretet érdemel. Az itt alább következő izép, együgyű, minden kényszerítés nélkül való, és elmés magyar verseket *R. Komáromban* egy alaton sorsú, és ugyan azért még nagyobb ditsiretet érdemlő asszony, egy reformatus tizimadiának *Bedi Jánosnak* hitvese írta egy jó barátjának két könyv meg szerzése eránt. Méltók, hogy a' Magy. Publicummal közöltessenek.

*Rév Komáromba Rák havának 19-kén 1796.
esztendőben.*

Nagy érdemű drága Úr!

Im zsenge versimet auzirolom, lássa
 Mellyet gyenge musám Pinduson nem ása
 Nem ása; mert nem járt a' musák lak-helyén
 Sem a' Parnassusnak két szarvú tetején
 Tsak holmi szigetben tördel egy 's más ágot
 Rétségen szedeget mezei virágot!
 Kofzorút köt abból, nemét ékesíti.
 'S Virtusra hajlóknak sziveket készíti.
 Most pedig közelébb tisztel egy Inzsenért
 Ki földes Urának igaz mértékkal mért
 Mérjen továbbá is ezen nemes lélek
 Virtussát hirdetem valameddig élek
 Nem nézte szegényi sorsom, meg köszönte
 A' mellyel szivemre új olajat önte
 Nem kereste bennem azt a' pompás rangot
 Mellyet ő úgy képzél mind puzta firhangot
 Kész vólt reám bizni két könyv meg szerzését
 Mellyre mint ígértem meg tevém kérését
 Meg szerzém, 's örömem ezzel is neveltem,
 Hogy udvarólhatok vigsággal bé teltem
 Ha tsekély elmémnek szüleményét vészem
 E' drága Uramtúl, azt Postára télzem
 'S ez első sütésbül egy túrós lepénnyel
 Szolgállok az Úrnak, hogy költse jó kényvel
 Most fris egészséget a' midön kívánna
 Marad szolgálója *Fabián Juliánna.*